

นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพ การศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นสมควรดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลโดยทั่วไปเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เป็นไปอย่างมีระบบและมีกลไกที่เหมาะสมทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2539 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

นโยบาย

1) ทบวงมหาวิทยาลัยจะพัฒนาให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นหลักการของการให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบการควบคุมคุณภาพทางวิชาการและปรับปรุงการปฏิบัติการกิจทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีเสรีภาพทางวิชาการและอิสระภาพในการดำเนินงานที่ยังคงเอื้อต่อการตรวจสอบจากสังคมภายนอก อันนำมาซึ่งควมมีมาตรฐานทางการศึกษาในระดับที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้งนี้โดยจะได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ

มาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ขึ้นเพื่อกำกับดูแล และบริหารงานด้านมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา

2) ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในสถาบันเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้มีการสร้างกลไกการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาที่เป็นรูปธรรมขึ้น ทั้งนี้ แต่ละสถาบันอาจจัดให้มีระบบการตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการขึ้นเป็นการภายในได้ตามความเหมาะสม

3) ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบและวิธีการในการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยแต่ละสถาบันอาจนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละสถาบันได้ตามความจำเป็น

4) เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบัน ได้รับการยอมรับจากภายนอกโดยกว้างขวางและเป็นการแสดงถึงความมีคุณภาพของการจัดการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีกลไกของการตรวจสอบและประเมินผลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่แต่ละสถาบันได้จัดให้มีขึ้นทั้งในระดับสถาบันและคณะวิชา แล้วให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป

5) ทบวงมหาวิทยาลัยจะสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน

และสถาบันต่างๆ ในสังคม ในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน สมาคมวิชาการและวิชาชีพตลอดจนความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสนใจร่วมกันในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

6) ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลข่าวสาร และผลจากกิจกรรม การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันต่างๆ มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอกให้ได้รับทราบถึงมาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจนเป็นข้อมูลสำหรับนักศึกษาและผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษาเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ แก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีความตื่นตัวและพัฒนาคุณภาพโดยสม่ำเสมอ

นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาตามประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหลัก ในกรณีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยนั้น ยังคงให้ใช้รูปแบบและวิธีการที่ได้ปฏิบัติมาแล้วต่อไป

แนวปฏิบัติ

1) ทบวงมหาวิทยาลัยจัดให้มีคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป

2) สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อทำหน้าที่พัฒนาบริหารและติดตามการดำเนินการโดยใกล้ชิดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาทั้งหลักสูตรจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3) สถาบันอุดมศึกษาพึงให้ความสำคัญในการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบ การผลิตบัณฑิต ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของบัณฑิตดังต่อไปนี้

3.1 ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษากับหลักสูตร

3.2 หลักสูตรการศึกษา

3.3 คณาจารย์

3.4 สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน

3.5 ห้องสมุด/แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้

3.6 อุปกรณ์การศึกษาต่างๆ

3.7 สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และกิจกรรมนักศึกษา

3.8 การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา

3.9 การวิจัย

3.10 ทรัพยากรการบริหารและงบประมาณ

3.11 องค์ประกอบอื่นๆ

4) สถาบันอุดมศึกษาพึงเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมคุณภาพภายในสถาบัน อันจะเป็นการประกันได้ว่าการดำเนินการเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรมและมีคุณภาพ

5) สถาบันอุดมศึกษาควรเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับระบบวิธีการและสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพภายในสถาบันแก่สาธารณชนเป็นระยะๆ ❖❖

จาก *จดหมายข่าวรายสัปดาห์* ทบวงมหาวิทยาลัย
ปีที่ 9 ฉบับที่ 365 ประจำวันที่ 11-17 สิงหาคม 2540